

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/219
KARAR NO : 1983/535

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Süleyman Tanrıverdi

Ö L A Y : 22-1-1980 günü, sanık İbrahim Pilgis'in 25 adet mermiyi öteki sanık Süleyman Tanrıverdi'ye sattığı, bu sanığın da mermi satın aldığı, böylece sanıkların 6136 sayılı yasa'ya aykırı davrandıkları ileri sürülerek eylemlerine uyan 6136 sayılı yasa'nın 13/1.maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Diyarbakır C.Savcılığınca kamu davası açılmıştır.

Diyarbakır 1.Asliye Ceza Mahkemesi: 8-5-1980 gününde, 1980/66-44 sayı ile; eylemin 6136 sayılı yasa'nın 12.maddesine uyduğu, davada ağır ceza mahkemesinin görevli bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır 1.Ağır Ceza Mahkemesi: 17-8-1982 gününde, 1981/268, 1982/220 esas sayı ile; sıkıyönetim komutanlığından alınan görüş uyarınca davada mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermiştir.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 26-8-1983 gününde, 1983/102-241 sayı ile; sanıklardan İbrahim'in eyleminin 6136 sayılı yasa'nın 12. maddesi kapsamına girdiği, suçun sabit görüldüğü gerekçesiyle bu sanığın mahkûmiyetine, öteki sanık Süleyman'ın eyleminin 6136 sayılı yasa'nın 13/son.maddesi kapsamına girdiği, suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmadığı, davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu, bu bakımdan bu sanık hakkındaki dosyanın tefriki ile görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre mahkememiz'e başvurulmasına karar vermiş, aynı günlü, 1983/362 esas sayılı gerekçeli başvuru kararı ile mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T.Üzgen'in katılmaları ile yaptığı, 10-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, 26-4-1979 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Diyarbakır ilinde 22-1-1980 gününde, yani sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiş olup, görevli yargı yerinin belirlenmesinde, 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesi gözönünde bulundurulmalıdır.

Mahkemeler iddianamede belirlenen yasa maddeleri ile değil, eylemle bağlanırlar. Sanık Süleyman'ın eylemi, öteki sanıktan bir kutu mermi almaktır. Bu sanığın silâh ve mühimmat kaçakçılığı yönünden kaydına rastlanmadığı dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır. O halde bu sanığın eylemi mücerret rühsatsız mermi satın alma ve bulundurma olduğuna ve Askeri Yargıtay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 11-2-1983 günlü, 1982/1, 1983/1 sayılı, keza aynı mahiyetteki Yargıtay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararına göre, bu tür eylem, silâh ve mermi ticaretin ve yaymaya yönelik olmadıkça 6136 sayılı yasa'nın 13. maddesine girmesine, bu suçun ise; sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olduğu yolunda dosyada kanıt bulunmamasına göre, 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesindeki önkoşul gerçekleşmemiştir.

Bu nedenlerle, davada Adli Yargı yeri görevli bulunduğundan, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne ve Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanık Süleyman Tanrıverdi yönünden kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle başvurunun kabulü ile Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17-8-1982 günlü, Esas-1981/268, Karar-1982/220 sayılı görevsizlik kararının sanıklardan Süleyman Tanrıverdi'ye ilişkin kısmının kaldırılmasına, 10-10-1983 gününde kesin olarak oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
Ali Sırat Erkoç

Üye
Mustafa Aksoy

Üye
Osman Kayacan

Üye
Ergun Argon

Üye
Yavuz Tüzgen

S.Y.